

***Postupy pre efektívne vykonávanie pravidiel
na zmrazovanie finančných aktív
sankcionovaných osôb v praxi SR***

MINISTERSTVO FINANCIÍ SR
SEKCIA FINANČNÉHO TRHU

Obsah

A) Účel.....	2
Príslušný orgán štátnej správy pre finančný sektor	3
Ohlasovacia povinnosť	3
B) Aplikácia medzinárodných sankcií – konkrétne postupy z praxe pre finančný sektor pri aplikácii medzinárodných sankcií	4
Transakcie klienta.....	4
Úver.....	5
Cenné papiere	5
Poistenie.....	7
Životné poistenie:	7
a) Povoľenie výnimky pre poistné plnenie – pre sankcionovanú osobu.....	7
b) Prevod záväzku – splátky poistného na inú osobu, ktorá nie je sankcionovaná	7
Neživotné poistenie:	7
a) Prípád, kedy si sankcionovaná osoba na základe škodovej udalosti bude právom žiadať vyplatenie poistného plnenia (či už v situácii, kedy sama bude na základe výnimky platiť svoje poistné alebo bude za ňu platiť iná osoba):.....	7
b) Prípád možnosti vyplatenia poistného plnenia poškodenej tretej osobe (neklintovi poisťovne) v prípade že je sankcionovaná (napr. prípád, keď o takejto osobe má poisťovňa často minimum informácií, ak ide o zahraničnú poškodenú osobu):	8
c) Vyplatenie poistného v prípade, keď je poisťník sankcionovaný, ale osoba, ktorej má byť vyplatené poistné plnenie nie je (poistený, oprávnená osoba):.....	8
Štátna prémie u sankcionovaného klienta:	8
Poplatky.....	9
Zrušenie sankcií	9
Indikátory podozrenia pri financovaní terorizmu pre finančné inštitúcie	9
C) Aplikácia medzinárodných sankcií v praxi SR – postup na základe jednotlivých opatrení zákona v súvislosti so zmrazením a správou majetku.....	10
Možnosti odvolania sa sankcionovanej osoby.....	11

A) Účel

V roku 2016 nadobudol účinnosť nový zákon č. 289/2016 Z. z. o vykonávaní medzinárodných sankcií a o doplnení zákona č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o cenných papieroch) v znení neskorších predpisov („zákon o medzinárodných sankciách“). Tento upravil a doplnil dovtedy platný právny rámec pre vykonávanie medzinárodných sankcií v podmienkach Slovenskej republiky.

Zákon o medzinárodných sankciách upravuje proces výkonu medzinárodných sankcií v oblasti administratívneho zaisťovania finančných prostriedkov a majetku sankcionovaných osôb. Stanovuje rozsah právomocí a povinností príslušných orgánov štátnej správy v oblasti administratívneho zaisťovania finančných prostriedkov a majetku a súčasne nastavuje proces identifikácie fyzických a právnických osôb ohrozujúcich medzinárodný mier, bezpečnosť a základné ľudské práva. Definuje taktiež postupy pri ich zaradení a vyradení na/zo zoznamu sankcionovaných osôb. V zákone o medzinárodných sankciách je zadaný okruh osôb zodpovedných za vykonávanie medzinárodných sankcií a zodpovedné orgány štátnej správy, ako aj ich povinnosti a rozsah právomocí.

Ministerstvo financií Slovenskej republiky („MF SR“) bolo jedným z hlavných tvorcov tejto novej právnej úpravy a zároveň sa stalo orgánom príslušným na koordináciu opatrení súvisiacich s výkonom medzinárodných sankcií na slovenskom finančnom trhu. Výkon medzinárodných sankcií má za cieľ obmedziť osobám podozrivým z financovania, podpory alebo vykonávania terorizmu prístup k finančným prostriedkom a iným aktívam a účinne im tak znemožniť pokračovať v tejto protispoločenskej činnosti. Predstavuje efektívny nástroj boja proti terorizmu na globálnej úrovni s cieľom ochrany života, zdravia a majetku občanov Slovenskej republiky. Význam efektívneho výkonu sankčných opatrení narastá najmä v súčasnosti spolu dynamickým vývojom moderných technologických riešení umožňujúcich nakladať s finančnými prostriedkami a majetkom prakticky z akéhokoľvek miesta na svete.

Od uvedenia nového zákona do praxe subjekty finančného trhu s MF SR viackrát konzultovali postupy a možné riešenia situácií spojených s vykonávaním medzinárodných sankcií. Z tohto dôvodu sme sa rozhodli zostaviť ucelený prehľad postupov podľa zákona o medzinárodných sankciách pri možných modelových situáciách, ktoré môžu nastať pri podnikaní subjektov na finančnom trhu. Pri ich písaní sme vychádzali najmä z otázok a konzultácií so subjektmi finančného trhu, Národnou bankou Slovenska a Finančnou spravodajskou jednotkou, ako aj podkladových materiálov k téme medzinárodných sankcií vydaných najmä organizáciou FATF (Financial Action Task Force).

Účelom Postupov pre efektívne vykonávanie pravidiel na zmrazovanie finančných aktív sankcionovaných osôb v praxi SR je priniesť subjektom finančného trhu informáciu ako postupovať v prípadoch, ak pri vykonávaní svojich každodenných činností identifikujú osoby, platobné operácie alebo aktíva, ktoré podliehajú medzinárodným sankciám. Tieto postupy sú otvoreným dokumentom, ktorý je možné dopĺňať s ohľadom na vývoj témy výkonu medzinárodných sankcií.

MF SR v rámci svojej pôsobnosti plní úlohy vyplývajúce z právnej úpravy výkonu medzinárodných sankcií s cieľom zabezpečenia, udržania a obnovy medzinárodného mieru a bezpečnosti, ochrany základných ľudských práv na finančnom trhu v podmienkach SR. Súčasne mu prináleží úloha osvetu a poradného orgánu pre subjekty finančného trhu SR.

Prax ukázala, že s cieľom dosiahnuť vyššiu efektívnosť je žiaduce zodpovedať detailné otázky finančného sektora a následne vypracovať postupy za účelom jasnejšej a efektívnejšej aplikácie sankčných opatrení na finančnom trhu SR.

Z uvedených dôvodov MF SR vypracovalo tieto **„Postupy pre efektívne vykonávanie pravidiel a procedúr na zmrazovanie finančných zdrojov a aktív teroristov a iných osôb v praxi SR“ („postupy“)**. Účelom postupov je zabezpečiť jasnú a jednotnú metodiku pre aplikáciu medzinárodných sankcií a sankčných opatrení v praxi na

finančnom trhu SR. Materiál je určený predovšetkým pre finančné inštitúcie SR, však využiteľný je aj pre ostatné orgány podľa § 4 zákona o medzinárodných sankciách (pre jednotlivé oblasti uplatňovania medzinárodných sankcií) alebo v prípade, ak sa u nich bude nachádzať majetok, ktorý podlieha medzinárodným sankciám.

Príslušný orgán štátnej správy pre finančný sektor

V prípade akéhokoľvek sankčného opatrenia je pre finančnú inštitúciu v oblasti finančných služieb a finančných trhov, platobného styku, obchodovania s cennými papiermi a finančnými nástrojmi príslušným orgánom štátnej správy podľa zákona o medzinárodných sankciách (§ 4) MF SR, resp. Sekcia finančného trhu MF SR.

Sekcia finančného trhu MF SR je pre finančnú inštitúciu kontaktným miestom štátnej správy pre prípady akýchkoľvek pochybností, nejasností a otázok týkajúcich sa výkonu medzinárodných sankcií.

Všetky informácie alebo hlásenia zo strany finančnej inštitúcie adresované MF SR je potrebné zasielať s jasnými, kompletnými a detailnými informáciami prípadu. MF SR je oprávnené oboznamovať sa s informáciami tvoriacimi predmet bankového tajomstva podľa § 91 ods. 8) zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách.

Plnenie ohlasovacích a informačných povinností podľa zákona o medzinárodných sankciách nenahrádza osobitné povinnosti podľa iných právnych predpisov, najmä povinnosť ohlasovania neobvyklých obchodných operácií podľa zákona č. 297/2008 Z. z. o ochrane pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a ochrane pred financovaním terorizmu a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a/alebo ohlasovanie spáchania alebo pokusu o spáchanie trestného činu podľa zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon.

Ohlasovacia povinnosť

Podľa § 14 zákona o medzinárodných sankciách je finančná inštitúcia povinná oznámiť klientovi skutočnosť o zaistení jeho majetku a následne o tom informovať MF SR, ako príslušný orgán pre finančné inštitúcie.

Postup ohlasovania:

- Finančná inštitúcia bezodkladne ohlási MF SR písomne alebo emailom na adresu sankcie@mfsr.sk, že sa u nej nachádza sankcionovaná osoba alebo jej majetok, spolu s kompletnými dostupnými informáciami, identifikačnými údajmi a právnym základom sankcie.
- V prípade naliehavých prípadov môže finančná inštitúcia aj telefonicky informovať MF SR (Sekciu finančného trhu), o zaslaní informácií alebo hlásenia o klientoch alebo sankcionovaných osobách a na telefónne čísla :

+421-2-59 58 4520

+421-2-59 58 4541

+421-2-59 58 2520

+421-2-59 58 2444

+421-2-59 58 2517

- Písomne posielajú na adresu:
Ministerstvo financií SR
Štefanovičova 5
Sekcia finančného trhu
817 82 Bratislava

B) Aplikácia medzinárodných sankcií – konkrétne postupy z praxe pre finančný sektor pri aplikácii medzinárodných sankcií

Transakcie klienta

a) V prípade, že finančná inštitúcia počas uzatvárania obchodného vzťahu alebo vykonávania obchodu identifikuje klienta ako sankcionovanú osobu (osoba, ktorá sa nachádza na zoznamoch sankcionovaných osôb „sankcionovaná osoba“ vydaných Bezpečnostnou radou OSN¹ - („BR OSN“) alebo Európskou úniou („EÚ“), túto skutočnosť bezodkladne oznámi Sekcii finančného trhu MF SR.

b) V prípade, že klientom finančnej inštitúcie je fyzická alebo právnická osoba, ktorá bola zaradená do zoznamov sankcionovaných osôb BR OSN alebo EÚ, finančná inštitúcia:

- bezodkladne **obmedzí** prístup klienta k finančným prostriedkom a iným aktívam alokovaným vo finančnej inštitúcii,
- neposkytne klientovi ďalšie produkty alebo služby,
- neumožní klientovi vykonať akúkoľvek debetnú transakciu (okrem výnimiek uvedených v § 13 zákona o medzinárodných sankciách a po posúdení MF SR),
- pripíše kreditné transakcie realizované v prospech identifikovaného klienta, avšak neumožní klientovi nakladať s takto získanými finančnými prostriedkami,
- odmietne pripísať kreditnú transakciu v prípade, že príkazcom je osoba nachádzajúca sa na zoznamoch sankcionovaných osôb BR OSN alebo EÚ.

c) Ak v prípade vyšlej platby finančná inštitúcia zistí, že príjemcom finančných prostriedkov je osoba nachádzajúca sa na zoznamoch sankcionovaných osôb BR OSN alebo EÚ, finančná inštitúcia odmietne vykonať takýto prevod.

d) V prípade klienta, alebo sankcionovanej osoby, ktorý je štatutárom, konečným užívateľom výhod alebo vlastníkom právnickej osoby je potrebné posudzovať prípad individuálne:

- v prípade, ak finančná inštitúcia nadobudne vedomosť o snahe vyplatiť aktíva konečnému užívateľovi výhod, ktorým je sankcionovaná osoba, je rovnako potrebné vykonať kroky k blokovaniu takéhoto nadobudnutia aktív. Produkty možno zrušiť v súlade s internými postupmi finančnej inštitúcie a platnou zmluvou medzi finančnou inštitúciou a sankcionovanou osobou. V tomto prípade finančná inštitúcia bezodkladne informuje o uvedenej situácii Sekciu finančného trhu MF SR.

e) V prípade, ak pôjde o prichádzajúcu/odchádzajúcu platbu, kde ani príkazca ani príjemca nie sú klientmi finančnej inštitúcie:

- ak finančná inštitúcia vystupuje len v pozícii sprostredkovateľa platby ako korešpondenčná finančná inštitúcia príkazcu a príjemcu, je potrebné vykonať kontrolu voči sankčným zoznamom. Následne je na

¹ <https://www.un.org/securitycouncil/content/resolutions>

rozhodnutí finančnej inštitúcie, či v prípade kladného výsledku platbu vráti banke príkazcu, alebo transakciu zmrazí.

- a vyžiada si od finančnej inštitúcie príkazcu doplnenie informácií o platbe tak, aby bolo možné prípad došetriť a vylúčiť prípadný falošný pozitívny výsledok. V každom z týchto prípadov finančná inštitúcia informuje MF SR.

Úver

Výnimky pri splácaní úveru sankcionovanou osobou:

V súlade s § 13 zákona o medzinárodných sankciách MF SR schvaľuje výnimky pre úpravu záväzkovo-právnych vzťahov medzi sankcionovanou osobou a finančnou inštitúciou, a to v nasledujúcich prípadoch:

- 1) Povolenie pre splácanie úveru pre sankcionovanú osobu – osoba naďalej spláca úver**
- 2) Pristúpenie k úveru nesankcionovanou osobou a jej následné splácanie úveru**
- 3) Prevod úveru na tretiu – nesankcionovanú osobu a následné splácanie úveru touto treťou osobou, novým dlžníkom**

Postup ku všetkým uvedeným prípadom je nasledovný:

- Finančná inštitúcia pošle emailom (na emailovú adresu **sankcie@mfsr.sk**) kompletnú a jasnú informáciu o vzniknutej situácii a písomne požiada MF SR, ako príslušný orgán štátnej správy pre finančný sektor o výnimku, ako to umožňuje § 13, ods. 2 zákona o medzinárodných sankciách
- Na základe zmluvy o úvere je sankcionovaná osoba povinná plniť záväzky vyplývajúce zo zmluvy o úvere, teda platiť dohodnuté splátky úveru
- Finančná inštitúcia informuje písomne a emailom MF SR o náležitostiach zmluvy a o všetkých skutočnostiach, ktoré o klientovi zistí
- V závislosti od identifikovaných rizík, a ak to bude v danom prípade možné, je potrebné preveriť aj pôvod prostriedkov sankcionovanej osoby zo strany finančnej inštitúcie, a súčasne je potrebné preveriť aj pôvod prostriedkov tretej - nesankcionovanej osoby, ktorá pristupuje k záväzku za sankcionovanú osobu
- MF SR vydá rozhodnutie na základe žiadosti finančnej inštitúcie o výnimke pre sankcionovanú osobu. Ak MF SR povolí výnimku, klient bude môcť naďalej plniť záväzky, ktoré mu vyplývajú zo zmluvy medzi ním a finančnou inštitúciou, t. j. splácať úver sám, aj napriek tomu, že je sankcionovaný
- Rozhodnutie o udelení výnimky pre splácanie úveru MF SR vydá jednorazovo pre jeden konkrétny prípad, jednu sankcionovanú osobu a pre jeden zmluvný vzťah
- Akékoľvek zásadné zmeny v úverovom vzťahu je potrebné vopred konzultovať s MF SR (napr. zmena predmetu záložného práva, zmena hodnoty záložného práva, zmena stavu klienta - manželstvo, rozvod)

Cenné papiere

- a) V prípade, ak finančná inštitúcia spravuje a uchováva sankcionovaný cenný papier („CP“), táto finančná inštitúcia by nemala umožniť prevod týchto CP. V tomto prípade si môže za to účtovať poplatky v súlade so zmluvou a/alebo aktuálnym znením sadzovníka poplatkov. Ak sankcionovaná osoba z výnosov CP nadobudne finančné prostriedky, je potrebné ich alokovať na účte a využiť prioritne na úhradu nákladov

na správu CP. Až následne by mali byť prostriedky z výnosu z CP, ktoré prevyšujú náklady na jeho správu, prevedené klientovi. Je vždy potrebné brať do úvahy okolnosti konkrétneho sankčného opatrenia a konkrétneho prípadu.

b) Postup v prípade, ak má finančná inštitúcia uzavretý zmluvný vzťah a medzi uzavretím a vysporiadaním zmluvného vzťahu, kedy sa klient, protistrana resp. emitent stane sankcionovaným (vysporiadanie transakcie):

- Na základe § 107a, ods. 1 zákona č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o cenných papieroch) v znení neskorších predpisov („ZoCP“):

„Neodvolateľnosť príkazu na registráciu prevodu“

(1) Od okamihu určeného v prevádzkovom poriadku nesmie účastník systému vyrovnania ani žiadna tretia osoba platne odvolať ani zrušiť príkaz na registráciu prevodu prijatý systémom vyrovnania a ani inak nesmie byť znemožnené vykonanie takéhoto príkazu.

- Na základe uvedeného ustanovenia musí byť príkaz vykonaný, čo znamená, že transakciu je treba vysporiadať
- Pre vysporiadanie transakcie bude potrebné žiadať o výnimku príslušný orgán, teda MF SR
- MF SR môže udeliť výnimku pre tento prípad v súlade s § 13, ods. 2, písm. c) zákona o medzinárodných sankciách

c) Postup v prípade, ak má finančná inštitúcia ako emitent vyplatiť úrokový výnos (kupón) spoločnosti alebo fyzickej osobe, ktorá je sankcionovaná:

- Finančná inštitúcia nevyplatí úrokový výnos sankcionovanej osobe, ale pripíše ich na jej účet vedený finančnou inštitúciou, alebo ak takýto účet nevedie na vnútorný účet a zmrazí tieto prostriedky na účte počas doby trvania medzinárodnej sankcie. Sankcionovanej osobe sa nemôžu sprístupniť finančné prostriedky. Jej účty a aktíva sa musia zmraziť a alokovať vo finančnej inštitúcii – buď zmrazené a teda nedostupné na účte sankcionovanej osoby, alebo na inom „špeciálnom účte“, kde bude finančná inštitúcia alokovať prostriedky podliehajúce medzinárodným sankciám.

d) Výplatný agent:

- Finančná inštitúcia a obchodník s cennými papiermi musí oznámiť výplatnému agentovi, aby nezasielal platby sankcionovanej osobe. Ak má obchodník vedomosť o tom, že klient je sankcionovaný, plní si povinnosť na základe zákona o medzinárodných sankciách, v opačnom prípade by mu hrozila sankcia pre neplnenie povinnosti podľa § 21 a § 22 zákona o medzinárodných sankciách.

Poistenie

Životné poistenie:

V prípade, že sa klient stal sankcionovaným počas zmluvného vzťahu a takúto poistnú zmluvu nie je možné zo strany poisťovne ukončiť:

- MF SR schvaľuje výnimku pre úpravu záväzkovo-právnych vzťahov medzi sankcionovaným klientom a bankou/poisťovňou na základe § 13 zákona o medzinárodných sankciách v nasledujúcich prípadoch:

a) Povolenie výnimky pre poistné plnenie – pre sankcionovanú osobu

b) Prevod záväzku – splátky poistného na inú osobu, ktorá nie je sankcionovaná

Postup pre oba prípady podľa bodov a) a b):

- Na základe zmluvy o poistnom plnení je klient povinný platiť poistné a má nárok na vyplatenie poistného plnenia
- Poisťovňa zašle emailom kompletnú a jasnú informáciu o vzniknutej situácii a písomne požiada MF SR ako príslušný orgán štátnej správy pre finančný sektor o výnimku, ako to umožňuje § 13 zákona o medzinárodných sankciách
- Ak to bude v danom prípade možné, je potrebné preveriť zo strany poisťovne aj pôvod prostriedkov sankcionovanej osoby, a súčasne je potrebné preveriť aj pôvod prostriedkov tretej - nesankcionovanej osoby, ktorá pristupuje k záväzku za sankcionovanú osobu
- Poisťovňa informuje písomne a emailom MF SR o všetkých skutočnostiach, ktoré poisťovňa o sankcionovanej osobe zistí (na emailovú a poštovú adresu ako je to uvedené v časti „Úver“)
- MF SR rozhodne na základe žiadosti poisťovne o výnimke pre sankcionovaného klienta. Ak MF SR povolí výnimku, klient bude môcť naďalej plniť záväzky, ktoré mu vyplývajú zo zmluvy medzi ním a poisťovňou, a teda platiť poistné a súčasne bude mať nárok aj na vyplatenie poistného plnenia
- Povolenie pre splácanie poistného MF SR vydá jednorazovo, pre jeden konkrétny prípad, jednu sankcionovanú osobu a pre jeden zmluvný vzťah
- Akékoľvek zásadné zmeny v poistnom vzťahu (napr. zmena stavu klienta - manželstvo, rozvod, prevod poistenia na inú osobu a pod.) je potrebné vopred konzultovať s MF SR

Neživotné poistenie:

a) Prípad, kedy si sankcionovaná osoba na základe škodovej udalosti bude právom žiadať vyplatenie poistného plnenia (či už v situácii, kedy sama bude na základe výnimky platiť svoje poistné alebo bude za ňu platiť iná osoba):

- MF SR môže udeliť výnimku pre tento prípad v súlade s § 13 zákona o medzinárodných sankciách, ak bude prípad spĺňať všetky podmienky výnimky v ods. 2, písm. b):

„(2)Príslušný orgán štátnej správy môže rozhodnúť o povolení výnimky zo sankčného režimu na sankcionovanie finančných prostriedkov:

b)náhrady škody spôsobenej činnosťou, ktorá nemá súvislosť s vykonávaním medzinárodnej sankcie podľa tohto zákona, a na výplatu poistného s tým spojeného.“

b) Prípád možnosti vyplatenia poistného plnenia poškodenej tretej osobe (neklintovi poisťovne) v prípade že je sankcionovaná (napr. prípad, keď o takejto osobe má poisťovňa často minimum informácií, ak ide o zahraničnú poškodenú osobu):

- Finančná inštitúcia posielala platbu korešpondenčnému partnerovi – a je povinná vyžiadať si maximum informácií od korešpondenčného partnera v súvislosti s treťou osobou (neklintom poisťovne). Keďže finančná inštitúcia posielala platbu, je zodpovedná za výplatu poistného plnenia. Korešpondenčný partner by mal mať informácie o poškodenej osobe a teda aj vedomosť o tom, či táto poškodená osoba je sankcionovaná, a túto informáciu musí poskytnúť banke. Finančná inštitúcia a korešpondenčný partner sú teda spoluzodpovední za prípadné nevyplatenie finančných prostriedkov pre sankcionovanú osobu resp. použitie výnimky pre túto osobu
- V prípade, ak bude mať finančná inštitúcia vedomosť o tom, že poškodená tretia osoba (neklint poisťovne) je sankcionovaná, informuje o tom korešpondenčného partnera a čaká na spätnú väzbu – pravdepodobne nastane situácia (vyššie), že finančné prostriedky pošle finančná inštitúcia korešpondenčnému partnerovi a on ich bude blokovať na účte
- V každom prípade je nevyhnutné nastaviť efektívnu a účinnú komunikáciu s korešpondenčným partnerom pre oblasť compliance oboch strán - korešpondenčný partner by mal finančnú inštitúciu informovať aj dodatočne ohľadom sankcionovanej osoby a teda nevyplatenie prostriedkov, resp. použitia výnimky. Ak korešpondenčný partner neposkytne finančnej inštitúcii informáciu, je povinná kontaktovať korešpondenčného partnera a zistiť situáciu ohľadom sankcionovanej osoby

c) Vyplatenie poistného v prípade, keď je poistník sankcionovaný, ale osoba, ktorej má byť vyplatené poistné plnenie nie je (poistený, oprávnená osoba):

- V tomto prípade je potrebná výnimka udelená MF SR aj pre poistníka, aj pre poisteného podľa § 13 zákona o medzinárodných sankciách
- MF SR môže udeliť výnimku v súlade s § 13 zákona o medzinárodných sankciách o výnimkách, ak bude prípad spĺňať všetky podmienky výnimky podľa ods. 2, písm. b):

„(2)Príslušný orgán štátnej správy môže rozhodnúť o povolení výnimky zo sankčného režimu na sankcionovanie finančných prostriedkov:

b)náhrady škody spôsobenej činnosťou, ktorá nemá súvislosť s vykonávaním medzinárodnej sankcie podľa tohto zákona, a na výplatu poistného s tým spojeného.“

Štátna prémie u sankcionovaného klienta:

- V každom prípade je potrebné tieto aktíva pripísať na účet sankcionovanej osoby a následne ich zmraziť (nie vrátiť do štátneho rozpočtu). Mohla by nastať situácia, že klient už nebude naďalej sankcionovaná osoba, a táto štátna prémie sa mu bude musieť dodatočne vyplatiť, čím by mohli vzniknúť dodatočné náklady pre štát

Poplatky

Výška poplatkov: Finančná inštitúcia je počas trvania zaistenia oprávnená účtovať si poplatky z aktuálne platného sadzovníka poplatkov.

Zrušenie sankcií

Ak sa preukáže, že sa na sankcionovanú osobu už nevzťahujú medzinárodné sankcie, príslušný orgán po preverení tejto skutočnosti bezodkladne prijme náležité opatrenia na účely úplného sprístupnenia jej zaisteného majetku.

MF SR vydá rozhodnutie o povolení pre sprístupnenie majetku už nesankcionovanej osobe, čomu predchádza písomná komunikácia s finančnou inštitúciou:

- Ak finančná inštitúcia preukáže, že sa na jej klienta už nevzťahujú medzinárodné sankcie, informuje o uvedenom MF SR emailom (sankcie@mfsr.sk) a písomne. MF SR po preskúmaní žiadosti a splnení podmienok ustanovených zákonom vydá rozhodnutie o sprístupnení majetku už nesankcionovanej osobe.

Pozn.: Povinnosť poskytovať informácie Sekcii finančného trhu MF SR nijakým spôsobom nenahrádza povinnosť finančnej inštitúcie ohlásiť neobvyklú obchodnú operáciu (NOO) alebo pokus o jej vykonanie v zmysle § 17 zákona č. 297/2008 Z.z. o ochrane pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a o ochrane pred financovaním terorizmu a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Indikátory podozrenia pri financovaní terorizmu pre finančné inštitúcie

- Otvorenie účtu fyzickej/právnickej osobe, ktorá sa nachádza na sankčných zoznamoch - zoznamy EÚ a OSN (osoby, voči ktorým sú vykonávané medzinárodné sankcie podľa zákona o medzinárodných sankciách)
- Účet otvorený na meno fyzickej/právnickej osoby, ktorá sa podieľa na aktivitách a činnostiach medzinárodnej teroristickej organizácie
- Dostupné informácie naznačujú, že klient podporuje známe teroristické osoby/skupiny
- Účet fyzickej osoby/právnickej osoby, ktorá pochádza z krajiny alebo územia spájaného s medzinárodným terorizmom, na ktorý prichádzajú finančné prostriedky, ktoré preukázateľne nepochádzajú z legálneho a dôveryhodného zdroja alebo od rodinných príslušníkov osoby
- Otvorenie účtu fyzickej/právnickej osobe, ktorá pochádza zo štátu alebo územia identifikovaného ako rizikové vo vzťahu k podpore medzinárodného terorizmu
- Vklady a prevody finančných prostriedkov do krajín alebo na územia spájané s medzinárodným terorizmom
- Opakované transakcie do krajín, ktoré sú identifikované ako vysokorizikové a nespolupracujúce - uvedené na zozname FATF
- Opakované transakcie do/z finančných inštitúcií so sídlom v rizikových oblastiach – spájaných s medzinárodným terorizmom
- Používanie viacerých malých účtov k alokácii a zasielaniu finančných prostriedkov zahraničným príjemcom nachádzajúcim sa v krajine alebo na území spojovanom s medzinárodným terorizmom

- Odosielanie alebo prijímanie finančných prostriedkov prostredníctvom medzinárodného platobného styku z/do krajiny alebo územia spájaného s medzinárodným terorizmom
- Využívanie krycích spoločností, ktoré v skutočnosti vlastnia osoby spájané s medzinárodným terorizmom a nevykazujú reálnu podnikateľskú činnosť

C) Aplikácia medzinárodných sankcií v praxi SR – postup na základe jednotlivých opatrení zákona v súvislosti so zmrazením a správou majetku

- 1) Medzinárodné sankcie sú zavádzané priamo aplikovateľnými nariadeniami EÚ, rezolúciami Bezpečnostnej rady OSN a právnymi nástrojmi vlády SR. Bezpečnostná Rada OSN prijme rezolúciu v oblasti reštriktívnych opatrení voči fyzickým alebo právnickým osobám („rezolúcia OSN“), táto sa následne implementuje do nariadení EÚ. Zoznamy sankcionovaných osôb tvoria prílohu týchto nariadení EÚ a rezolúcií OSN, ktoré sú priamo záväzné pre SR.
- 2) Z uvedeného vyplýva záväzok pre povinné osoby – **vykonávajúce subjekty** (zodpovedné za vykonávanie medzinárodných sankcií – podľa § 4 zákona o medzinárodných sankciách) zmraziť finančné prostriedky a iné aktíva osobám uvedeným na zoznamoch bez zbytočného odkladu a bez predchádzajúceho upozornenia, a iniciatívne, čo znamená bez pokynu alebo nariadenia od príslušných orgánov štátnej správy.
- 3) Vykonávajúci subjekt musí byť informovaný o sankcionovaných osobách a sankčných zoznamoch, a teda sledovať zoznamy sankcionovaných osôb:
 - i) na webovej stránke Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí („MZVaEZ SR“) - https://www.mzv.sk/europske_zalezitosti/europske_politiky-sankcie_eu
 - ii) na webovej stránke MFSR – <https://www.mfsr.sk/sk/financie/financny-trh/sankcie-eu-osn/sankcie-eu-osn.html>
 - iii) na webovej stránke - Úradný vestník EÚ <http://eur-lex.europa.eu/oj/direct-access.html>
 - iv) na webovej stránke – Spoločná zahraničná bezpečnostná politika EÚ - https://eeas.europa.eu/topics/common-foreign-security-policy-cfsp_en
 - v) MZVaEU SR uverejňuje na svojej webovej stránke nástupnícke rezolúcie k rezolúciám BR OSN (1267/1999, 1373/2001, 1718/2006, 1737/2006), tým verejnosť a povinné osoby majú priamy prístup k týmto informáciám https://www.mzv.sk/zahranicna-politika/medzinarodne-sankcie/-/journal_content/56_INSTANCE_RWOB0aHv4YWW/10182/3048127?p_p_state=pop_up&_56_INSTANCE_RWOB0aHv4YWW_page=1&_56_INSTANCE_RWOB0aHv4YWW_viewMode=print
- 4) V prípade ak vykonávajúci subjekt zistí, že sa u neho nachádza sankcionovaný majetok, alebo jeho klientom je sankcionovaná osoba, je povinný okamžite zaistiť (zmraziť) tento majetok, a následne o tomto informovať vecne príslušný orgán štátnej správy (ministerstvá a ostatné ústredné orgány štátnej správy SR – „príslušný orgán“) a Slovenskú informačnú službu („SIS“).

- 5) V prípade, ak vykonávajúci subjekt bude vyžadovať v procese aplikácie medzinárodných sankcií spoluprácu alebo akékoľvek usmernenie alebo prípad sa bude javiť ako nejasný alebo zmätočný, môže sa kedykoľvek obrátiť so žiadosťou o spoluprácu na príslušný orgán.
- 6) Po vydaní rozhodnutia o zaistení majetku príslušným orgánom, vykonáva príslušný orgán správu tohto majetku, a to po dobu trvania medzinárodnej sankcie.
- 7) Príslušný orgán informuje sankcionovanú osobu o zaistení jej majetku.
- 8) Ak pominú dôvody pre zaistenie majetku sankcionovanej osoby, príslušný orgán štátnej správy vydá rozhodnutie o zrušení zaistenia majetku podliehajúceho medzinárodnej sankcii.

Možnosti odvolania sa sankcionovanej osoby

- A) Osoba, ktorá namieta svoje zaradenie na zoznam sankcionovaných osôb, môže podať návrh na začatie konania o vyradení osoby zo zoznamu sankcionovaných osôb podľa zákona o medzinárodných sankciách (§ 17 ods. 2 alebo § 17a ods. 2), kedy konanie o vyradení osoby začína príslušný orgán na návrh iných orgánov alebo osôb.
- B) **Ak Rada EÚ** prijme rozhodnutie o uvedení osoby na zoznam sankcionovaných osôb, táto informácia je zverejnená v prílohe právneho aktu EÚ v Úradnom vestníku EÚ a sekretariát Rady EÚ informuje každú osobu, skupinu, subjekt, na ktoré sa vzťahuje medzinárodná sankcia, prostredníctvom oznámenia zaslaného na ich adresu, vždy ak je to prakticky možné.
- C) Po tom, čo sa sankcionovaná osoba dozvie skutočnosť o zaradení na zoznam sankcionovaných osôb, má nasledovné možnosti odvolania sa:
 - Ak sankcionovaná osoba namieta svoje zaradenie na zoznam sankcionovaných osôb:
 - i) **môže sama požiadať Radu EÚ** – „pracovnú skupinu **COMET**“, ktorá vznikla na základe Spoločnej pozície Rady EÚ č. 2001/931/SZBP a je poverená preskúmaním návrhov dopĺňania zoznamov a vyradenia z nich: <https://www.consilium.europa.eu/en/policies/fight-against-terrorism/terrorist-list/>
 - ii) **alebo požiadať výbory BR OSN** – „**Úrad ombudsmana OSN**“:
 - tento úrad bol zriadený pri OSN na účely procesu vyradenia sankcionovanej osoby zo zoznamu, aby opätovne prípad zvážili na základe podpornej dokumentácie, a súčasne požiadať o jej vyradenie zo zoznamu sankcionovaných osôb – odkaz na webovú stránku ombudsmana: <https://www.un.org/securitycouncil/ombudsperson>
 - iii) **Sankcionovaná osoba sa môže obrátiť aj na MZVaEZ SR** ako kontaktný bod pre poradenstvo v tejto veci. **MZVaEZ SR** zasiela návrhy na vyradenie (a zaradenie) osôb z a do zoznamu sankcionovaných osôb útvaru OSN alebo pracovnej skupine EÚ COMET
 - **Na základe informácie od MZVaEZ SR** o vyradení osoby skupinou COMET alebo Úradom ombudsmana OSN zo zoznamu sankcionovaných osôb, príslušný orgán štátnej správy vydá rozhodnutie o uvoľnení zmrazeného majetku osoby. O vyradení zo zoznamu je osoba informovaná skupinou COMET, Úradom ombudsmana OSN alebo prostredníctvom **MZVaEZ SR**.
 - **Sankcionovaná osoba môže písomne požiadať príslušný orgán aj o poskytnutie humanitárnej výnimky** v rozsahu uvedenom v zákone ako napr. na poskytovanie ošetrovania a lekárskej starostlivosti,

na zabezpečenie základných potrieb, náhradu škody alebo úhradu vzniknutých pohľadávok podľa § 13 zákona o medzinárodných sankciách.

- V prípade, ak sa **preukáže, že sankcionovaná osoba, voči ktorej boli vykonané sankčné opatrenia, nie je osobou uvedenou** na zozname sankcionovaných osôb, **príslušný orgán po preverení tejto skutočnosti vydá rozhodnutie o ukončení správy finančných aktív a majetku a následne informuje finančnú inštitúciu, aby sprístupnila zmrazené finančné aktíva a majetok tejto osobe.**